GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERA:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 33. Vinerĭ, 13 (25) Februariu. 1887.

Brașovŭ, 12 Februariu 1887.

După buletinulŭ, celŭ primimŭ astădĭ dela biroulŭ telegraficŭ despre alegerile pentru Reichstagulŭ germanŭ, principele Bismarck a isbutitŭ să-șĭ asigure o maioritate pentru primirea septenatului. Amenințarea cu resboiulŭ precum și presiunile și terorisările ne mai pomenite din partea guvernului au avutŭ așaderă efectŭ.

Septenatulŭ va fi primitŭ de noulŭ Reichstagŭ, dér óre înceta-vorŭ totodată și certele interióre? Este resultatulŭ dobênditŭ astfelŭ ca sĕ pótă mulțumi pe puterniculŭ cancelarŭ?

Anevoie amŭ puté admite acésta. Scopulŭ cancelarului a fostŭ nu numai de a face sĕ se priméscă septenatulŭ, ci mai multŭ încă a voitŭ sĕ înfrângă oposițiunea. Acésta însĕ nu i-a succesŭ.

In capitala imperiului chiar au învinsŭ pe tótă linia cei mai aprigĭ dușmanĭ ai stărilorŭ actuale și ai guvernului, socialŭ-democrații. Partida acestora avea în parlamentŭ la 1871 numai două mandate, ér' până în 1884 și le-a sporitŭ la 24. Cu ocasiunea alegerilorŭ de fată socialŭ-democrații au eșitŭ învingĕtorĭ în tóte cercurile lorŭ, ér în Berlinŭ au câștigatŭ nou terĕmŭ și este bătătorŭ la ochĭ, că după calculările făcute în capitala germană s'au datŭ 160,000 de voturĭ în contra septenatului și numai 72,000 voturĭ pentru septenatŭ.

Nu i-a succesŭ cancelarului a înfrânge nicĭ oposițiunea centrului, acésta a perdutŭ păn'acum numai câteva mandate și probabilŭ că, cu tótă intervenirea Papei în favórea guvernului, ea va reapăré în parlamentŭ nedivisată, deși puținŭ mai slăbită.

Cele mai mari pierderĭ le-a suferitŭ partida liberalilorŭ (Freisinnigen) și cu isbênda în contra lorŭ póte fi mulțumitŭ Bismarck, potŭ fi mulțumițĭ toțĭ dușmanii liberalismului, dér ea anevoie le va aduce vr'unŭ folosŭ, când de altă parte au învinsŭ estremii liberalĭ.

Orĭ câtŭ de multŭ s'ar mulțămi însĕ principele Bismarck cu succese dobêndite în generalŭ, resultatulŭ alegerilorŭ din Alsația-Lotaringia trebue sĕ-i strice tótă bucuria.

Provinciele cucerite au alesŭ totŭ numai bărbațĭ de ai protestului și contrarĭ ai septenatului, 15 la numĕrŭ, cu mare maioritate.

Se'nțelege de sine, că în Francia și cu deosebire în Parisŭ a fostŭ urmăritŭ cu celŭ mai viu interesŭ decursulŭ alegerilorŭ în Alsația-Lotaringia. Cu cea mai mare nerăbdare se așteptau scirile despre aceste alegerĭ în Parisŭ. Multe ḑiare au scosŭ edițiunĭ estraordinare ṭârḑiu nóptea. Alsațianii catolicĭ locuitorĭ în Parisŭ au lăsatŭ sĕ se cetéscă liturgiĭ pentru învingerea bărbațilorŭ protestului.

Cu tóte aceste Francesii au doveditŭ și de astădată câtŭ de multŭ se sciu stăpânĭ în raporturile lorŭ cu Germania. Cele mai multe foi constată numai în modŭ obiectivŭ, că alegerile în Alsația-Lotaringia au eșitŭ în defavorulŭ Germaniei-

Ḑiarulŭ „National" ḑice: „In momentulŭ, când fiecare în Europa își aruncă ochii asupra moșiei vecinului sĕu, spectacolulŭ celŭ oferă lumei Alsațianii lasă sĕ se vĕḑă clarŭ câtŭ de slabŭ temeiu are filosofia cuceririlorŭ. Ḑiua de 21 Februariu va remâné neștérsă în inima Franciei",

„Pressa francesă — ḑice „Paris" — nu s'a amestecatŭ în propaganda electorală, cu tóte astea Alsațo-Lotaringenii au alesŭ totŭ bărbațĭ ai protestului. Ei au rĕmasŭ fidelĭ suvenirei, doliului și credinței lorŭ. In timpu de rĕsboiu, pentru ca Germania sĕ-șĭ apere convoiurile sale ar trebui sĕ lase în Alsația celŭ puținŭ două corpurĭ de armată, ea sĕ se apere contra locuitorilorŭ țĕrii. Ne ferimŭ pentru noi înșine de-a triumfa asupra alegerilorŭ alsațiane, dér suntemŭ mândrii de amicii noștri de acolo. Fără sĕ ne interesămŭ de septenatŭ, constatămŭ cu plăcere, că inima Alsației-Lotaringiei a rĕmasŭ unŭ scutŭ apĕrătorŭ alŭ patriei."

Ceea ce trebue sĕ mâhnéscă mai multŭ pe Bismarck este, că cei mai marĭ dușmanĭ ai lui din Alsația, pe care i-a persecutatŭ mai tare, au fostŭ aleșĭ: Kablé și Antoine.

Kablé a telegrafiatŭ dela Nizza alegĕtorilorŭ sĕi: „Ițĭ mulțumescŭ, bravŭ poporŭ, care n'ai lăsatŭ a fi sguduitŭ în perseveranța ta nicĭ prin amenințărĭ nicĭ prin teróre."

Septenatulŭ se va primi, dér ḑiarele germane în fața manifestațiunilorŭ francese predică din nou rĕsboiulŭ, căcĭ, ḑicŭ ele, Francia e departe de-a recunósce în modŭ lealŭ și fără reservă pacea dela Frankfurt!

Desbaterea bugetului cultelorŭ și instrucțiunei.

In ședința dela 17 Februarie luândŭ cuvêntulŭ

Otto *Herman* dice, că la universitatea din Pesta nu mergŭ lucrurile cum trebue La serbarea jubilară a universității din Heidelbergŭ n'a fostŭ invitată După ultimele date ale ministrului, intr'unŭ anŭ au fostŭ la acestă universitate 4611 esamene și rigurose, adecă de fiecare oră de ḑi și nopte unŭ esamenŭ, socotindu-se 200 dile de scólă. Trecêndŭ la profesorĭ, dice că Desider Szilagyi e profesorŭ destoinicŭ, der n'a produsŭ nimicŭ în literatură, prin urmare după calificațiunea valabilă europénă nu e aptŭ a ocupa nicĭ măcarŭ o catedră de docente privatŭ. (Mișcare) Unŭ profesorŭ, care nu se ocupă cu literatura, nu e nicĭ cu unŭ firŭ de pérŭ mai vrednicŭ decâtŭ unŭ actorŭ. Când unŭ profesorŭ din strĕinătate móre, rĕmânŭ posterității operile sale literare; decă móre unulŭ dintre profesorii noștri, lasă in urmă'i celŭ multŭ o vilă frumósă. Profesorulŭ trebue sĕ scriă cărțĭ de scólă. Cărțĭ de studiatŭ limbile clasice n'avemŭ. Suntŭ unii carĭ scriu, der partea cea mai mare suntŭ compilațiunĭ traduse în limba maghiară. N'avemŭ omenĭ speciali, pentru că simțulŭ materialistŭ e mai mare, decâtŭ cultura scientifică. Astfelŭ in raportulŭ, ce l'a trimisŭ ministrului sĕu funcționarulŭ ministerului de comerțŭ, trimisŭ in Franța ca sĕ studieze cultura vinului, se dice: „Nu'i vorbă, din totŭ lucrulŭ nu pricepŭ nimicŭ; der tocmai de aceea am plecatŭ in străinătate, fiindŭ că sunt liberŭ de orĭ ce ocupațiune scientifică. (Ilaritate 'n stânga) Ministrulŭ vrea sĕ 'nființeze o a treia universitate in sinulŭ naționalităților; din punctŭ de vedere politicŭ nu'i se póte obiecta nimicŭ, der din punctŭ de vedere culturalŭ e de criticatŭ. Cine póte dovedi, că unŭ profesorŭ transferatŭ în Pojunŭ, care are poporațiune germană, orĭ in Cașovia, care are poporațiune mixtă, va crea din acelŭ pămêntŭ adevĕratulŭ spiritŭ naționalŭ. A treia universitate trebue ridicată în ungurime. Aḑi avemŭ o generațiune de reclame, adevĕrațĭ liliputanĭ, care ar dispăre, decă nu s'ar sprijini pe massa resultatelorŭ materiale. (Vii aprobărĭ și eljenurĭ în stânga estremă).

Desider *Szilagyi* respinge imputările ce se facŭ universității din Pesta și persónei lui, precum e și aserțiunea că sĕ facŭ gheșefturĭ.

Ministrulŭ *Trefort* laudă pe profesorĭ și universitatea, și cu deosebire facultatea de medicină. Streinii au aprețiatŭ stările culturale ale universității. Ce privesce a treia universitate, nu permitŭ acum referințele a o înființa. Der se va face, acolo unde e mai la locŭ, căcĭ vrea ca in statulŭ maghiarŭ (?) cultura sĕ fiă maghiară (?) Universitatea trebue înființată intr'unŭ locŭ, unde va fi cercetată. Unŭ scopŭ alŭ unei a treia universitățĭ e, ca sĕ nu mérgă anumite elemente în străinătate și sĕ se întórcă acasă indopațĭ cu astfelŭ de idei și simțĕminte, care nu promovéză cultura „maghiară". Cultura »maghiară" trebue sĕ fiă condusă de geniulŭ „maghiarŭ". Dér esistă in Europa o cultură independentă? Nu. E óre-care solidaritate intre culturĭ. Laudă Domnului, cultura „maghiară" stă in intimă legătură cu cultura vestică (?) Sciința „maghiară« trebue negreșitŭ sĕ fiă dominată de geniulŭ „maghiarŭ"; dér întrebŭ: afla-vomŭ noi o nouă chimiă seu matematică maghiară? (Ilaritate). Nicĭ la universitate, nicĭ aiurea n'a făcutŭ ministrulŭ nicĭodată politică de corteșire. (Vii aprobărĭ in drepta. Otto Herman rĕspunde, că universitatea din Clușiu a fostŭ folosită în 1873 spre scopŭ de corteșire).

Koloman *Thaly* dice, că multŭ a făcutŭ ministru pentru progresulŭ universității din Pesta, dér afară de facultatea de medicină, celelalte n'au făcutŭ progrese Vorbesce și elŭ de cultură națională și de geniulŭ maghiarŭ. Cultura vestică trebue transplantată aci în formă națională »maghiară«. Recomandă ministrului sĕ se intereseze de facultățile filosofice din Pesta și Clușiu.

Ignaz *Helfy* e pentru înființarea unei facultățĭ pentru cei ce 'șĭ alegŭ cariera diplomatică, pentru ca Ungurii sĕ nu mai mergă la Viena spre a învĕța limbile orientale. De asemenea s'ar pute înființa facultățĭ singuratice, juridice și de medicină.

Paulŭ *Hoitsy* dice, că nu e la universitate ocupată catedra de astronomiă și n'avemŭ observatoriu. Presintă o moțiune în acestŭ sensŭ.

Ministrulŭ *Trefort* ḑice, că va face totŭ ce se póte îndată ce vorŭ permite referințele. Cere retragerea moțiunei. Constată cu plăcere, că națiunea maghiară e primitóre (?) pentru tote aparițiunile culturale ale vestului, deși ea ține cu tenacitate la propria sa naționalitate. Și acestă calitate e unŭ norocŭ pentru ea.

(Va urma.)

Creditulŭ militarŭ ungarŭ.

In ședința dela 19 Februariu s'a desbătutŭ proiectulŭ de lege privitorŭ la acoperirea cheltuelilorŭ estraordinare pentru procurarea provisiunilorŭ de reservă trupelorŭ de honveḑĭ și a echipamentului gloatelorŭ ce se vorŭ concentra la cea dintêiu trebuință.

Ernst *Daniel* ca raportorŭ alŭ comisiunei financiare arată motivele, care îndemnă comisiunea sĕ recomande spre primire proiectulŭ. In fața febrilelorŭ înarmărĭ ale Europei, nimenea nu póte garanta, că va fi pace și decĭ și monarchia nóstră trebue sĕ se pregătéscă, nu pentru unŭ rĕsboiu ofensivŭ, ci pentru apĕrarea ei (Aprobărĭ generale).

Aurelŭ *Münnich*, ca alŭ doilea raportorŭ, vorbesce pentru proiectŭ, deórece se trateză de siguranța și apĕrarea tronului și a patriei. (Vii aprobărĭ).

Ministrulŭ de honvedĭ *Fejerváry* dice, că procurarea provisiunilorŭ și echipamentului nu se póte amâna până la ivirea eventualului periculŭ. E vorba de siguranța patriei, sĕ fimŭ gata la întêmpina unŭ eventualŭ atacŭ din orĭ ce parte ar veni. (Aplause). O întârḑiere ar pute fi fatală (Aplause). Cercurile nostre conducĕtóre încă totŭ speră, că nisuințele pacînice vorŭ câștiga preponderanță, der de altă parte, durere, nu se póte nega, că orizontulŭ Europei e înoratŭ că atmosfera politică e încărcată până la unŭ órecare gradŭ cu electricitate și nu scimŭ când și unde se aprinde scânteia, din care isbucnesce foculŭ in materialulŭ esplosibilŭ ce fără îndoială esistă, cu unŭ cuvêntŭ, nesiguranța situațiunei apasă spiritele în totă Europa. (Mișcare) Prin urmare sĕ nu ne lăsămŭ a fi surprinșĭ de eventualele evenimente Rogu decĭ a se primi proiectulŭ (Aprobărĭ generale).

Albert *Apponyi* vorbesce în numele stângei care, deși n'are încredere în politica guvernului, primesce proiectulŭ fiindŭ vorba de apĕrarea integrității monarchiei și a patriei. (Vii aprobărĭ și aplause).

Daniel *Iranyi* vorbesce în numele stângei estreme care, deși n'are incredere în guvernŭ, primesce proiectulŭ, fiindŭ că guvernulŭ consideră atâtŭ de seriósă situațiunea, încâtŭ nu e eschisă posibilitatea unui rĕsboiu. (Vii eljenurĭ, aprobărĭ generale și aplause)

Andor *Vadnay*: Susținerea păcii atêrnă numai atuncĭ și intr'atâta de noi, întru câtŭ nu noi, ci inimiculŭ trebue sĕ se temă de isbucnirea rĕsboiului. Sunt convinsŭ, că tóte naționalitățile, tóte confesiunile și tóte partidele vorŭ simți deopotrivă pentru apĕrarea tronului și a patriei, décă țera ar fi atacată. Primesce proiectulŭ. (Aprobărĭ generale.)

Petru *Truția:* E necontestabilŭ că politica de naționalitate inaugurată de actualulŭ guvernŭ prin suspițiunĭ și prin nerespectarea legii nu numai a amăritŭ

fórte multŭ naţionalităţile patriei, ci a căutat chiar sĕ înstreineze de pămĕntulŭ acestei patrii, aşa încâtŭ partea cea mai mare a inteligenţei de limbă nemaghiară, mai alesŭ a inteligenţei române, cu tótă cultura lorŭ specială dobêndită complectŭ aci în patriă a fostŭ nevoită sĕ caute a'şi câştiga pânea în afară de graniţele ţerii. Inteligenţa rĕmasă acasă din contră e suspiţionată totdéuna ca nepatriotică, ca gravitândŭ în afară, sub pretexte a fostŭ inteligenţa trasă'n cercetare, şi de câte ori naţionalităţile au adusŭ înainte aci în cameră gravaminele lorŭ, totdéuna d-lŭ ministru-preşedinte a fostŭ celŭ dintêiu, care le-a amenințatŭ cu nimicirea. (Contradiceri în drépta.) In faţa astorfelŭ de raporturĭ, de sine se înţelege că naţionalităţile nu suntŭ mulţămite cu constelaţiunea politică internă; ei bine, de órece se cerŭ grele jertfe dela ele, arŭ avé ocasiune sĕ refuse aceste jertfe (Nelinisce), décă aceste suspiţiunĭ arŭ fi justificate, décă ele în adevĕrŭ suntŭ duşmane ale statului. Dér, onorată cameră, pentru nechibzuita politică a guvernului, nu ne vomŭ rĕsbuna asupra patriei. (Vii aprobărĭ generale.) Scimŭ fórte bine, că véḑa şi ponderanţa unui statŭ atêrnă de aceea desfăşurare de putere, de care elŭ e destoinicŭ în momente grele; noi suntemŭ convinşĭ, că o armată bine organisată nu numai măresce véḑa statului, ci formédă şi cea mai bună garanţiă pentru binecuvêntările păcii. Pornindŭ din acésta convingere vomŭ ţiné strînsŭ la fidelitatea şi alipirea neclintită, dovedită timpŭ de seculĭ, deórece noi aşteptămŭ îmbunătăţirea sórtei nóstre în acéstă patriă. Nu vomŭ înceta a lupta pentru drepturile nóstre legalŭ întemeiate şi a pretinde drepturile ce ni se cuvinŭ ca cetăţenĭ ai statului. In acestŭ greu momentŭ însĕ în care se tratéză de mărirea vaḑei patriei şi de asigurarea susţinerei păcii nu vremŭ sĕ ne aruncămŭ în cumpĕnă gravaminele, nicĭ sĕ punemŭ de astădată cestiunea de încredere, ci din omagiu pentru tronŭ, din iubire şi alipire fidelă pentru patriă (Vii aplause) primimŭ proiectulŭ de lege ca basă a desbaterei speciale. (Vii aplause generale.)

Ministrulŭ *Tisza* încă totŭ crede şi speră, că se va puté susţiné pacea. De altmintrelea e convinsŭ, că decă cu tóte astea ar isbucni rĕsboiulŭ, toţĭ fii patriei nóstre îşĭ vorŭ face datoria. In vederea posibilităţii unui rĕsboiu decĭ se cere acestŭ creditŭ, ca sĕ fimŭ atuncĭ în posiţiune a ne apĕra interesele nóstre. (Vii aprobărĭ.)

Rĕspunḑêndŭ deputatului Truţia, ministrulŭ Tisza nu primesce învinuirea ce se face guvernului, că acesta şi mai alesŭ dênsulŭ a ḑisŭ că naţionalităţile gravitéză în afară orĭ că ar fi vorbitŭ vr'odată despre nimicirea lorŭ. Am ḑisŭ — continuă ministrulŭ — despre singuraticĭ ultraiştĭ, despre singuraticĭ agitatorĭ (Adevĕratŭ e! Aşa e! în drépta), că aceştia gravitéză în afară şi póte că am vorbitŭ şi de nimicirea lorŭ, cu tóte astea totdéuna am ḑisŭ, că massa cea mare a naţionalităţilorŭ, care trăescŭ în acéstă patriă, şĭ-a împlinitŭ cu fidelitate datoria şi şĭ-o va împlini. (Aprobărĭ în drépta.)

Ce privesce votulŭ oposiţiunei, elŭ dovedesce că în inimile fiilorŭ acestei naţiunĭ esistă atâtŭ iubirea de patriă câtŭ şi teatrulŭ politicŭ, fără care o ţéră liberă nu póte esista. (Vii aprobărĭ generale.)

Proiectulŭ s'a votatŭ apoi cu unanimitate.

O nouă scrisóre a lui Ludovicŭ Mocsary.

Ludovicŭ Mocsary a adresatŭ către alegĕtorii sĕi din oraşulŭ Halas (Ungaria) o scrisóre, în care îşi justifică procederea sa în cestiunea naţionalităţilorŭ, asigurândŭ, că nu s'a depărtatŭ în discursulŭ sĕu dela 15 Februarie a. c. cu nimicŭ de vederile sale esprimate în scrisŭ şi prin graiu de 30 de anĭ, şi mai alesŭ dela 1879 în cóce, fără a veni în contraḑicere cu programa partidei independenţilorŭ. De ceea ce i'i pare mai multŭ rĕu este, că ce s'a petrecutŭ acum în sînulŭ acestei partide, va da nascere acelei pĕrerĭ periculóse în cercurile naţionalităţilorŭ, că postulatele lorŭ îndreptăţite nu se potŭ nicĭ decum împăca cu aspiraţiunile maghiarismului. Rĕspunde şi lui Tisza ḑicêndŭ, că ceea ce ḑice elŭ despre nisuinţele inimice statului ale estremilorŭ naţionalişti nu este decâtŭ o chimeră; d-lŭ Tisza vrea sĕ se arate numai că scie ţiné în frêu pe inimicii patriei. Câtŭ pentru atacurile pressei ḑice, că ar trebui sĕ se respecteze libertatea convicţiunei şi asigură că pe a sa nu-o va schimba. Vomŭ publica în numĕrulŭ de mâne scrisórea întrégă.

SCIRILE ḐILEI.

Cu mare bucuriă ia notiţă „Kolozsvár« despre unŭ actŭ de »patriotismŭ," ce 'i se scrie că l'arŭ fi făcutŭ oficerii din armata comună garnisonaţĭ în *Bistriţa* prin aceea, că la balulŭ ce l'au avutŭ în 12 Februariu şi-au decoratŭ sala aprópe esclusivŭ cu stindarde naţionale unguresci. Mulţĭ dintre domnii saşĭ carĭ erau de faţă se uitau cu ochĭ rĕi la fălfăirea acestorŭ stégurĭ — ḑice corespondentulŭ fóiei unguresci — dér cu atâtŭ mai bine şi-au petrecutŭ Ungurii, carĭ erau de faţă la acéstă petrecere vială şi frumósă. „Dĕu e şi pagubă — adauge la acestea „Kolozsvár« — a învinovăţĭ pentru apucăturile singuraticilorŭ pe acei oficerĭ, carĭ chiar şi în Bistriţă au datŭ într'unŭ modŭ atâtŭ de simpaticŭ dovedĭ despre simţĕmêntulŭ lorŭ patrioticŭ.« — Au ajunsŭ foile unguresci sĕ facă şi din petrecerĭ casurĭ de politică şovinistă.

—x—

Vr'o 80 de Sêrbĭ, între carĭ — după cum scrie »Ellenzék" — mare parte suntŭ deputaţĭ ai elementelorŭ ultraiste, precum şi mai mulţĭ bărbaţĭ distinşĭ, ca Vucetits, preşedintele congresului sêrbescŭ şi alţii, au trimisŭ lui Ludovicŭ *Mocsary o adresă de încredere.*

—x—

»Corespondinţa din Budapesta« desminte scirea, dată de „Corespondinţa Politică," cumcă ar fi emigratŭ mai mulţĭ industriaşĭ din Transilvania în România. Numita corespondinţa adaoge apoi următórele: »Nu'i vorbă, lunĭ întregi au umblatŭ agenţĭ românĭ ca sĕ înduplece pe industriaşii ardelenĭ sĕ emigreze în România, dér n'au emigratŭ decâtŭ câteva calfe de dulgherĭ din Braşovŭ, şi autorităţile n'au nicĭ o cunoscinţă cum că s'ar fi aşeḑatŭ definitivŭ în România industriaşĭ ardelenĭ.« — Noi suntemŭ în posiţiune a spune, că au emigratŭ în România şi industriaşĭ independenţi. Acesta o afirmă şi »Sieb. D. Tageblatt."

—x—

Ca o *minune a véculuí* raportéză pe întrecute ḑiarele unguresci despre o ordinaţiune a ministrului de culte şi instrucţiune publică, prin care acesta a concesŭ ca în preparandia de statŭ din Deva sĕ se propună la toţĭ ascultătorii şi limba românéscă ca studiu obligatŭ. — Năsipŭ în ochii Româniloră! Unŭ felŭ de momélă pentru pescuitŭ.

—x—

Ministrulŭ honveḑimei a comandatŭ pentru honveḑime 7000 părechĭ de încălţăminte la industriaşii din *Braşovŭ.*

—x—

D-lŭ Stefan *Gencsy*, inspectorŭ r. u. de dare alŭ comitatului Braşovŭ şi Făgăraşŭ, s'a logoditŭ la 22 Februarie n. cu amabila d-şóră Maria *Kopanics*, fiica şefului oficiului telegraficŭ din locŭ, Edmund Kopanics. — Le adresămŭ urărĭ de fericire!

—x—

După cum se scrie din *Alba-Iuliu*, canonicŭlŭ catolicŭ *B.* de acolo, despre care amŭ comunicatŭ, că a jucatŭ la bursă, a perdutŭ 150,000 fl.

—x—

Ni se scrie din jurulŭ *Baiei mari*, cu data 7 (29), Febr. a. c., că acolo numai acuma începe a fi érnă, frigulŭ n'a lipsitŭ, dér pân' acum n'au putută sĕ âmble cu sania, în ḑilele aceste abia începŭ a ninge cum se cade.

—x—

Ministrulŭ de finanţe română a depusŭ în cameră unŭ proiectŭ de lege, prin care statulŭ renunţă, în favórea debitorilorŭ sĕi, la tóte rĕmăşiţele din contribuţiunĭ directe: personală, şosele, căi de comunicare, fonciéră, patentă, taxă de transmitere, privitóre pe exerciţiile anului 1882—83 şi rămase neîmplinite până la 31 Martie 1883. Comunele prin acelaşĭ proectŭ suntŭ descărcate faţă cu statulŭ, de orĭce rĕspundere pentru rĕmăşiţele din aceleaşĭ dărĭ pe anii dela 1871 până la 1881—82 inclusivŭ. Rĕmăşiţele din prima categoriă se urcă la 950,000 lei, cele din a doua la 3 milióne 200,000 lei.

Manifestaţiunile grăniţerilorŭ.

(Urmarea subscrierilorŭ la adressa de aderare şi recunoscinţă către d-nii Dănilă Lica şi Gavrilă Manu.)

George Bodiulŭ, Clemente Bodiulŭ, Simionŭ Bodiulŭ, George Motrea, Trifonŭ Guşiuţioe, Dumitru Bozomale, Stefanŭ Vladica, Iacobŭ Vladica, Ionŭ ;Vladica Stefanŭ Tofeni, Nicolae Burduhosŭ, Iacobŭ Stefanŭ Roşiu, Toaderŭ Burduhosu, Ionŭ Stefanŭ Roşiu, Sidorŭ Roşiu, Simionŭ Ciocharlă, Stefanŭ Ciocharla, Mihaile Ciocharla, George Macaveiu, Ioanŭ Macavei, Pavelŭ Rebrianu, Nicolae Rebrianu, Iacobŭ Macavei, Artenie Pursiuca, Tanase Burduhosŭ, George Simionŭ Rebrianu, Ioanŭ Bohaiu, Pavelŭ Eremie Bohaiu, Iosefŭ Bohaiu, Arsente Mureşianu, Ciforŭ Circa, Grigore Tironu, Toaderŭ Ionŭ Bumbu, Dumitru Bumbu, (prin Niculai Bosericiŭ), George Toaderŭ Burdeţiu, George Hoha, Simionŭ Tironŭ, George Burduhosu, Petre Tironu, Andreiu Roşiu, Vasile Roşiu, Toaderŭ Roşiu, Stefanŭ Bumbu, Costanŭ Păvăloe, Ionŭ Leonte Jarda, Ioanŭ Circa, Costanŭ Titieni, Artene Titieni, Arsente Dumitriianu, Vasilie Dumitrianu, Vasilie a Todori, Toaderŭ Selvanŭ, Grigore Selvanŭ, Ionŭ Mare, Dumitru Toaderŭ Popŭ, Ioanŭ Tirlişanŭ, Demionŭ Mureşianu, Dumitru Charculŭ, Ilie Buzilă, Iacobŭ Neamţiu, Ioanŭ Neamţu, Grigore Lazarŭ Roşiu, Ioanŭ Lazarŭ Roşiu, Nicolae Lazarŭ Roşiu, Loginŭ Cotulŭ, Pantilimonŭ Mihalca, Ioanŭ Andrei Muthi, Mihaile Tofeni, Ciforŭ Oniga, George Lazarŭ Roşiu, Iliodosu Roşiu, Ciforŭ Roşiu, Dorotteiu Roşiu, Filimonŭ Roşiu, Ioanŭ Moldovanŭ, Simionŭ Neamţiu, Vasile Iacobŭ Charchulŭ, Ionŭ Charculŭ, Grigorie Roşiu, Stefanŭ Charculŭ, Macedonŭ Charculŭ, Simionŭ Jarda, Ionica Galbinŭ, Gavrile Palage, recte George, Nechita Palage, Zacharie, Gavrile Popŭ Bumbu, Petre Lasicu, Ciforŭ Lazarŭ, Dumitru Leonŭ Popŭ, Spiridonŭ Grivase, Grigorie Grivase, Ionŭ Grivase, Ionŭ Doboca. (Va urma).

Apelŭ

către clerulŭ şi poporulŭ din diecesa română gr. or. a Caransebeşului.

Se apropiă momentulŭ, în care clerulŭ şi poporulŭ din diecesa română gr. or. a Caransebeşului e chiematŭ sĕ-şĭ manifesteze în modŭ demnŭ simţĕmintele sale de pietate, iubire şi recunoscinţă pentru bărbatulŭ, care în timpurile de cea mai grea încercare a muncitŭ o jumĕtate de seculŭ la întemeiarea binelui bisericii şi a naţiunei sale.

Acestŭ momentŭ este ḑiua de 9 Martie a. c. în care se împlinescŭ 50 de anĭ, de când Prea Sânţia Sa bunulŭ nostru Archiereu *Ioanŭ Popasu* s'a dedicatŭ al-

---

FOILETONU.

Pipĕruşiu Petru şi Florea-'nfloritulŭ.

(Poveste din Sălagiu, comunicată de plugarulŭ M. Bene din Supurulŭ de susŭ, scrisă de Ioanu Popŭ Reteganulŭ.)

(Urmare şi fine.)

Fata, nu-i vorbă, se ferea şi nicĭ prea, ca tóte fetele, ci se cam temea de tată-sĕu; decĭ le spuse:

— Dragii mei, băgaţĭ de sémă, că de vine tata, vĕ omóră.

— Şi cine-i tata d-tale? o întrebară voinicii.

— Tata e *Ciută nevĕḑută*, şi încă nicĭ unŭ omŭ nu i-a eşitŭ în cale, pe care sĕ nu-lŭ omóre.

— Ei bine, dragă, dér ce nĕravŭ are când vine acasă?

— Elŭ, rĕspunde fata, are nĕravŭ că, cum intră în casă, mai întâiu se bagă după cuptorŭ şi de acolo ia o ulcică cu leacurĭ şi tótă o ḃea, ér de leacurile acelea atâta se întăresce, de ar bate şi ḑece ca voi.

— Aşa? ḑise Pipĕruşŭ Petru, atuncĭ adă încóce leacurile, sĕ le bemŭ noi.

Şi le dădu Ileana leacurile, ér voinicii le bĕură, şi din ce erau tarĭ, mai tarĭ se făcură. Dér chiar atuncĭ sosi şi Ciută nevĕḑută acasă şi s'a repeḑitŭ după cuptorŭ la leacurĭ; ei, dér acelea erau lecuite! Veḑêndu-se astfelŭ înşelatŭ, într'atâta s'a turburatŭ, de-i purta în palme ca pe nisce mere pe amêndoi voinicii, şi, de nu arŭ fi apucatŭ sĕ bea ei leacurile, nu era bine de ei; dér aşa, ilŭ apucară voinicii amêndoi, apoi lasă că l'au omenitŭ! Nicĭ ferferiţă nu s'a alesŭ de elŭ. Apoi Pipĕruşŭ Petru se căsători cu Ileana Cosinteana şi se încărcară de averĭ şi plecară de acolo. Dér pre lângă tótă prietenia ce era între Pipĕruşŭ Petru şi Florea-'nfloritulŭ, cestŭ din urmă nu se uita cu ochĭ bunĭ la Pipĕruşŭ, veḑêndu-lŭ cu nevastă, ér elŭ nu. Dér Pipĕruşŭ pricepu gândurile lui Florea-'nfloritulŭ, de aceea ii dise:

Frate, sĕ lăsămŭ nevasta acasă găzdóiă şi sĕ mergemŭ sĕ-ţĭ aflămŭ şi ţie una.

— Bine ar fi, ḑise Florea-'nfloritulŭ, dér óre unde amŭ da de una?

— Nu fi îngrijatŭ, frate, ḑise Pipĕruşŭ, mergemŭ în lumea nóstră şi de nu s'o fi măritatŭ soru-mea — numai bună ar fi de tine.

— Apoi hai sĕ o vedemŭ, ḑise Florea-'nfloritulŭ.

Şi lăsară pe Ileana Cosinteana singură acasă şi ei se luară la drumŭ, şi du-te, până ce ajunseră într'o pădure; nicĭ unulŭ nu mai fusese în pădurea aceea. Mergêndŭ ei prin pădure, vĕdŭ o casă.

— Hai sĕ vedemŭ cine-i în casă, ḑise Pipĕruşŭ.

— Hai, decă chiar vréi, ḑise Florea-'nfloritulŭ.

Şi intrară în lăuntru. Acolo aflară numai o babă bĕtrână stândŭ cu piciórele la focŭ.

— Bună vremea, mătuşă.

— Sĕ trăiţĭ cu bine, dragii mătuşii; haideţĭ, şedeţĭ o leacă şi vĕ hodiniţĭ până vĕ aduce mătuşa ceva de mâncare; etă mĕ urcŭ în podŭ şi vĕ aducŭ slănină, dragii mătuşei.

Feciorii şeḑură pe o laviţă, ér baba se urcă în podŭ, cu numele ca sĕ le aducă slănină. Dér cum eşi baba din odaiă, veni unŭ şórece la feciorĭ şi le ḑise:

— Nu staţĭ, dragii mei, că nu-i de a sta; mergeţĭ în plata lui Dumneḑeu sfântulŭ, că baba nu s'a dusŭ doră sĕ vĕ aducă de mâncare, ci sĕ-şĭ ascuţă dinţii sĕ vĕ pótă mânca; că are în podŭ o pétră mare de móră, de care 'şĭ tocesce dinţii, nu o audiţĭ?

— Ei, şi cine i baba asta?

Hm, ḑise şórecele, asta-i mama pădurii, a fostŭ drăguţa lui Ciută nevĕḑută, şi de când l'aţĭ omorîtŭ totŭ descâtă sĕ-i cădeţĭ în brâncĭ; acum, de nu fugiţĭ, nu mai scăpaţĭ vii din colţii ei.

— Decă-i aşa, hai la drumŭ, îşĭ ḑiseră voinicii.

Şi se luară feciorii mei la drumŭ, mergeau de

tariului, luàndŭ asupra sa sarcina grelei păstorirĭ sufletescĭ.

Nu ne rĕdicâmŭ vocea pentru a ilustra meri ele neperitore ale demnului nostru Archipăstoriu întru desrobirea minţii şi inimei poporului din diecesa Caransebeşului. Ele suntŭ imprimate prin urme neşterse in inima întregei naţiunĭ. Istoria nemului nostru va găsi în viéţa primului nostru Archiereu românŭ exemplulŭ credinţei neclătite în puterea de vieţă a poporului sĕu; ea va înfăţişa posterităţii epoca isbândelorŭ prin suferinţe şi va arăta rodele zelului neînfrântŭ, care în dispreţulŭ tuturorŭ neajunsurilorŭ a vĕrsatŭ cu profusiune binefacerile sale asupra multŭ cercatei nóstre biserici şi naţiunĭ.

Simţementulŭ de mulţămire şi vià recunoscinţă, ce animeză credincioşii eparchiei Caransebeşului în faţa Inaltului Iubilarŭ, a îndemnatŭ cetăţenii românĭ ai oraşului Caransebeşŭ a se constitui într'unŭ comitetŭ centralŭ cu scopulŭ de a face pregătirile de lipsă, ca diua memorabilă sĕ devină o di de serbătore pentru toţĭ fiii diecesei.

In deplină convingere, că glasulŭ nostru va afla rĕsunetulŭ cuvenitŭ în inimile tuturora, comitetulŭ centralŭ îşĭ ia voie a recurge la sprijinulŭ materialŭ şi moralŭ alŭ protopresbiteratelorŭ, comunelorŭ, corporaţiunilorŭ şi singuraticilorŭ credincioşĭ ai diecesei nóstre, ca prin representanţĭ trimişĭ din întrega diecesă sĕ contribue la înalţarea festivităţii iubileului vrednicului nostru Archiereu.

Aducêndŭ la cunoscinţă tuturorŭ voitorilorŭ de bine, că diua iubileului s'a statoritŭ pe Lunĭ după Dumineca Tomii în 13 (25) Aprilie a. c. pe lângă programa ce se va publica mai târdiu şi pentru a cărei întregire orice propunere din afară ar fi binevenită, comitetulŭ centralŭ îşĭ permite a invita pe toţĭ credincioşii bisericei nóstre a se întruni la Caransebeşŭ, în loculŭ reşedinţei episcopescĭ, ca sĕ descoperimŭ Inaltului Iubilarŭ simţĕmintele nostre de mulţămita şi bucuria, şi cu unŭ glasŭ sĕ-i strigămŭ: *„Bucură-Te anghira nóstră cea tare şi neclătită; veselesce-Te vĕdêndu'ţĭ fiii sufletescĭ în jurulŭ Tĕu purtândŭ stâlpările faptelorŭ Tale celorŭ bune!“*

Din şedinţa ţinută la Caransebeşŭ în 31 Ianuarie 1887.

Comitetulŭ centralŭ: Filaretŭ *Musta*, protosincelŭ şi deputatŭ sinodalŭ, preşedinte, Andreiu *Ghidiu*, protopresbiterŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Coriolanŭ *Bredicéanŭ*, advocatŭ şi deputatŭ sinodalŭ, George *Baiaşŭ*, asesorŭ consistorialŭ, Ilie *Curescu*, c. r. tenente în pensiune şi deputatŭ sinodalŭ, Ioanŭ *Ionaşiu*, asesorŭ consistorialŭ ordinarŭ, Dr. George *Popoviciu*, profesorŭ, Ionŭ *Stancoviciu*, proprietarŭ Iefta *Biju*, Ionŭ *Peţa*, asesorŭ consistorialŭ, preşedinte, Filipŭ *Adamŭ*, protopresbiterŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Ionŭ *Budinceanŭ*, advocatŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Ionŭ *Bartolomeiu*, secretarŭ consistorialŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Ad. *Diaconŭ*, deputatŭ sinodalŭ, Ionŭ *Topalŭ*, c. r. căpitanŭ în pensiune, Vasilie *Goldişŭ*, profesorŭ, Nicolae *Velcu*, învĕţătorŭ, Antonie *Novăcescu*, Ionŭ *Popovicĭ*, ppresbiterŭ şi deputatŭ sinodalŭ, Iosifŭ *Seracinŭ*, c. r. vice-colonelŭ în pensiune şi deputatŭ sinodalŭ, Stefanŭ *Velovanŭ*, directorŭ la institutulŭ pedag. şi dep. sinodalŭ, Parteniu *Dragalina*, profesorŭ, Dr. Iuliu *Olariu*, profesorŭ, Iosifŭ *Balanŭ*, profesorŭ, Teodorŭ *Lazaroniu*, epitropŭ parochialŭ, George *Jumanca*, Ionŭ *Belteanŭ*, Achimŭ *Sîrbu*, epitropŭ parochialŭ, Petru *Cernescu*, Ionŭ *Mihaiu*, Nicolae *Cârpanŭ*, Alisandru *Dólomiţă*, Silvestru *Logojanŭ*, Ionŭ *Socaciu*, Traianŭ *Barzu*, notariulŭ comitetului.

Discursulŭ d-lui Kogalniceanu,

rostitŭ în şedinţa camerei române dela 24 Ianuariu st. v. a. c.

(Urmare şi fine.)

D-lorŭ, publiculŭ nostru nu este de locŭ deprinsŭ cu persecuţiunile politice, poporulŭ nostru nu este deprinsŭ sĕ vadă procese politice, nu este deprinsŭ sĕ vadă puşcăriele statului pline de preveniţĭ politicĭ, carĭ suntŭ ţinuţĭ acolo lunĭ întregĭ fără sĕ fiă judecaţĭ. Noi, Moldovenii liberalĭ, în timpulŭ luptei pentru unirea ţĕrilorŭ surorĭ, aveam în capulŭ guvernului pe unŭ străin, care era ajutatŭ de unŭ consulŭ, cu care era necontenitŭ în corespondentă. Elŭ cerea stergerea din listele electoralĭ a tuturorŭ unioniştilorŭ, calomniându-i de roşii, ne făcea totŭ felulŭ de neajunsurĭ, der nu ne închidea.

Acele timpurĭ au trecutŭ, ideile liberale s'au împlântatŭ în acestă ţeră, şi aşa fiindŭ, bine este, potrivitŭ este pentru partidulŭ liberalŭ de a ţine în puşcării pe deliquenţii politicĭ la Turnu-Severinŭ, la Vâlcea?..

O voce: Şi aceştia suntŭ politicĭ.

D. M. Kogălniceanu: Stau omenii inchişĭ în patru, cincĭ puşcării, omenĭ acusaţĭ de asasinatŭ, cu tóte că până acum justiţia nu a disŭ că suntŭ asasinĭ. Acesta este unŭ precedentŭ rĕu de care se vorŭ servi adversarii nostrii. Şi unde s'au întêmplatŭ asemenea lucrurĭ? Acolo, unde prefecţii suntŭ inamovibilĭ de faptŭ. Nu am făcutŭ inamovibilĭ pe magistraţĭ, şi s'au creatŭ prefecţĭ inamovibilĭ. Ministrii vedemŭ, că sĕ schimbă la trei patru lunĭ, şi vedemŭ din contră prefecţĭ stândŭ câte nouĕ şi dece anĭ. Ei bine, nu a sositŭ momentulŭ ca sĕ damŭ satisfacţiune şi populaţiunei din părţile acelea? Credŭ, că da. In ce ar greşi ministerulŭ decă ar lua ramura de dafinŭ, orĭ de măslinŭ şi ar intra în mijloculŭ nostru, şi ar căuta se dea şi oposiţiei satisfacţiune? Ia uitaţi-ve, vedemŭ la noi petrecêndu-se lucrurĭ, carĭ nu sĕ vĕdŭ în nicĭ o ţéră din lume.

D-lorŭ, am avutŭ onóre a vĕ declara, că nu votezŭ pentru căderea ministerului, nu vĕdu, pentru ce aşŭ ajuta la putere partida pe care o am combătutŭ totă viéţa mea, a doua di sórta mea ar fi mai rea decâtŭ sub liberali. La bĕtrâneţe nu potŭ face ce am făcutŭ în tinereţe. Der D-vóstră, D-lorŭ din maioritate, trebue sĕ vĕ gândiţĭ, că decă D. Brătianu nu va cădea prin retragerea încrederei ce maiorităţile 'i acordă, totŭ va cădea odată, căcĭ aşa este iegea omenirei pentru cine se apropie séu trece de 70 de anĭ.

Aşa fiindŭ, de ce D-vostră creaţĭ precedente periculose, carĭ mai târdiu pote sĕ vi se aplice? De ce nu ţineţĭ la principiile ce aţĭ profesatŭ altă dată, cum nu vedeţĭ, că cădeţĭ prin propriele D-vostră greşelĭ? Orĭ şi unde maioritatea se conduce de ministerŭ, acesta e cunoscutŭ. Rogŭ pe D-nii miniştrii, şi în specialŭ pe D. Brătianu, se dea tonulŭ maiorităţei, sĕ formeze educaţiunea parlamentară a maiorităţei, scoţendŭ din discuţiunĭ personalităţile. Pentru că nu are nicĭ unŭ interesŭ sĕ scie, decă D. Ionescu e consecinte cu sine seu nu; ci are interesŭ sĕ scie, decă miniştrii îşĭ îndeplinescŭ datoria lorŭ, şi decă facŭ ceea ce au promisŭ înainte de a ajunge la putere. Partidulŭ liberalŭ o mai repetŭ, sĕ nu creeze precedente rele, căcĭ precedentele acelea se vorŭ întorce în contra lui. Partidulŭ liberalŭ, mergendŭ totŭ pe calea acesta de a deschide largŭ uşile şi ferestrele bisericei la totŭ soiulŭ de neofiţĭ, are sĕ fie copleşitŭ de denşii, aşa în câtŭ într'o bună diminéţă vorŭ rĕmânea ei în biserică şi pe D-vostre vĕ vorŭ da afară. (Ilaritate.)

N'am nicĭ o legătură cu nicĭ unŭ grupŭ din oposiţiune, sunt singurŭ de sine stătătorŭ ca şi D. N. Ionescu. Der érăşĭ ca oposantŭ mĕ dore inima când vĕdŭ că se maltrateză oposiţiunea şi i se face cu neputinţă lupta în parlamentŭ.

Terminândŭ, D-lorŭ, facŭ apelŭ la D-vóstră, tinerĭ şi bĕtrânĭ, ca cu toţii sĕ ne calmămŭ. Facŭ apelŭ la însuşĭ D. Brătianu. Numai dumnealui, numai guvernulŭ liberalŭ e în stare sĕ dea acestei ţĕrĭ ceea ce i se cuvine; Libertatea şi drepturile constituţionale, o bună administraţiune şi o bună justiţiă! — De veţĭ face acésta, vocile cele mai autorisate ale adversarilorŭ vorŭ cădea fără putere dinaintea D-vóstre, cum cadŭ glonţele după ce s'au rĕcitŭ. (Aplause.)

Sciri militare.

Austro Ungaria. Din Pesta se telegrafiază, că concentrărĭ însemnate de trupe s'au făcutŭ în timpulŭ din urmă. Artileria montată, în garnisónă la Timişoră, a fostŭ transferată pe fruntariile Bucovinei; brigada 10 de infanteriă in garnisonă la Troppau, a părăsitŭ acestŭ oraşŭ ducêndu-se la Cracovia. Tóte aceste mişcărĭ au dreptŭ scopŭ de a orândui trupele, conformŭ ordinului de bătae în care trebuescŭ sĕ fiă aşedate în casŭ de rĕsboiu.

Rusia. „Czas“ e informatŭ din Varşovia, că pregătirile rusescĭ de rĕsboiu înainteză cu inteţire şi inghitŭ sume enorme. Fortăreţele suntŭ provĕdute cu mari cantităţĭ de muniţiune şi cu tunurĭ de mare calibru. Armarea fortăreţelorŭ Varşoviei este totalŭ terminată, fortăreţele suntŭ ocupate cu corpurĭ corĕspundĕtore. Trupele suntŭ dislocate în provincii, mai alesŭ în guvernămentulŭ *Lublin*; armata din Polonia rusescă vestică e pusă pe piciorŭ de rĕsboiu completŭ. Soldaţii suntŭ provĕduţĭ cu pesmeţĭ pe timpŭ dé trei lunĭ. Primăriile comunale au primitŭ însărcinarea, ca reserviştii sĕ nu se depărteze din loculŭ lorŭ de stăruire şi sĕ ţină gata câte douĕ părechĭ de cisme şi rufe suficiente. Mai departe s'a cerutŭ o însemnare despre numĕrulŭ cailorŭ ce 'i póte pune fiecare comună la disposiţiă pentru trecerea trupelorŭ.

România. Recruţii contingentului din ĕstŭ anŭ s'au şi presentatŭ la corpurĭ. Ministrulŭ de rĕsboiu a datŭ ordinŭ ca imediatŭ sĕ se încépă cu instrucţiunea lorŭ. S'au comandatŭ 12,000 săbii pentru cavaleriă. De asemenea s'au făcutŭ diferite comande din creditulŭ de 30 milióne. Se vorbesce şi de chemarea reservelorŭ. Unŭ proiectŭ de lege s'a presentatŭ camerei pentru înfiinţarea a douĕ regimente de dorobanţĭ şi unulŭ de călăraşĭ în Dobrogea.

Muntenegru. Inarmările Muntenegrului urméză cu mare activitate. Elŭ póte pune pe piciorŭ de resbelŭ 38,000 ómenĭ. Acuma se procede la înarmarea a 28 000 ómenĭ, carĭ au luatŭ parte la resbelulŭ turco-muntenegrenŭ şi carĭ au puscĭ vechĭ. Mai rĕmâne încă vre-o 14 mii, pentru carĭ s'a şi adusŭ deja din Rusia 8,000 puscĭ, fiecare soldatŭ are pe lângă puşcă unŭ revolverŭ şi iataganŭ. Fortăreţele Nikşişŭ şi Podgoriţa vorŭ fi înarmate curêndŭ. După cum spune o telegramă, în Viena circulă sgomotulŭ, că guvernulŭ muntenegreanŭ, primindŭ pusci de unŭ modelŭ nou, va distribui armele cele vechĭ insurginţilorŭ din Bosnia şi Herzegovina. Autorităţile militare ale Austriei au luatŭ mĕsurĭ pentru a supraveghia cu activitate fruntariele muntenegrene.

Turcia. O telegramă din Belgradŭ comunică, că scirĭ sosite acolo dela hotarĕle sêrbe meridionale anunţă că trupele comandate de Sabid paşa, alŭ cărorŭ cuartierŭ generalŭ este la Kumanova, au fostŭ întărite. Numĕrulŭ lorŭ se urcă acum la 36,000 ómenĭ. Acéstă mĕsură a fostŭ luată spre a se împedeca o rĕscólă în Macedonia. Afară de acesta, numĕróse detaşamente au fostŭ aşedate dealungulŭ hotarelorŭ spre a se împedeca o năvălire din partea Bulgarilorŭ.

APELU. Societatea „Carpaţii“ prin noua sa reorganisare înfiinţândŭ o sală de *cetire* şi *Bibliotecă*, rógă căldurosŭ pe toţĭ d-nii Autorĭ, pe tóte onor. Redacţiunĭ de diare şi reviste, precum şi pe d-nii editorĭ, ca sĕ bine-voescă a'i trimite câte unŭ esemplarŭ din operile d lorŭ, pentru care societatea le va rĕmânea adêncŭ recunoscĕtore.

Adresa societăţii, strada Smârdanŭ 24. Bucurescĭ.

Comitetulŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 24 Februariu. — *Reichstagulŭ e convocatŭ pe diua de 3 Martie. Până acum suntŭ cunoscute 352 alegerĭ, dintre care 185 septenatiştĭ, 111 oposiţionalĭ, 56 balotage.*

ROMA, 24 Februarie. — Scirea „Agenţiei Stefani:“ Depretis 'şĭ-a depusŭ îndĕrĕtŭ în mânile regelui mandatulŭ cu care fusese însărcinatŭ d'a forma cabinetulŭ.

SOFIA, 24 Februarie. — Pórta a ruptŭ întrevorbirile cu Zankoff.

Nizza, 24 Februariu. — Unŭ cutremurŭ de pămêntŭ a fostŭ în numĕróse localităţĭ din Franţa sudică şi din Italia însoţitŭ de catastrofe. S'au dĕrîmatŭ case şi au fostŭ rănite de mórte multe persóne p'alocurea. Şi serviciulŭ căii ferate e întreruptŭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureşianu**

---

gândeai că-i alungă cineva de dindĕrĕtŭ; bagŭ sémă şi ei, cu tote că erau vitejĭ, sciau de frică.

După ce-şĭ ascuţì baba dinţii, se coborì josŭ şi întrà în casă; der feciorĭ ca'n palmă. Şi se cătrăni, şi se'nfioră, de gândeai că totă ţîră sĕ face. Atuncĭ dă cu ochii de şorece:

— A, ha! numai tu mişelule le-ai spusŭ sĕ se ducă.

— Numai eu, de nu te-ai supĕra, rĕspunse şorecele glumindŭ, en hai de mĕ prinde!

Şi se puse baba a fugì după şórece; elŭ se suì pe cuptorŭ, ea îşi strică cuptorulŭ; se suì pe unŭ părete, ea strică şi păretele, elŭ se suì pe altŭ părete, ea strică şi acelŭ părete, şi totŭ aşa strică câte unŭ părete, âmblândŭ după şórece, până ce'şĭ strică totă casa, şi totŭ nu putu prinde şorecele, că vedeţi d-vóstră, şorecele-şorece şi, pace, nu stă sĕ-lŭ prindă chiar o babă, sĕ fiă aceea chiar mama pădurei.

Der până âmblă ea după şorece, feciorii işĭ pădiră drumulŭ şi când plecà baba după ei, ei erau hătŭ departe. Se pune decĭ baba la fugă, du-te, du-te, până ce mai ajunse pe feciorĭ. Atuncĭ au ajunsŭ ei la casa Mărţolii, care era mătuşa lui Florea-'nfloritulŭ.

— Bună vremea, mătuşă!

— Sĕ trăiţĭ cu bine! Der ce-i nepote, ce vêntŭ te portă pe la mine? Cine-i voiniculŭ ăsta cu care vii?

— O, mătuşă, dise Florea-'nfloritulŭ, am plecatŭ cu ortaculŭ acesta, care se chiamă Pipĕruşŭ Petre, am pornitŭ sĕ mergu la soru-sa in peţite, der ne urmăresce mama pădurei, căcĭ amŭ omoritŭ pe Ciută nevĕdută, pe ibovniculŭ ei, şi acum ne pare bine cá am nimeritŭ la d ta, dóră ne vei scăpa de colţii ei.

— Nu vĕ temeţĭ de locŭ, dragii mătuşei, haidaţĭ numai în casă şi vĕ hodiniţĭ.

Şi eşì Mărţolea (Marţĭ sera) afară sĕ aştepte pe mama pădurei, şi cum ajunse acésta, cum sĕ încăerară la luptă, der luptă ca de doi lupĭ turbaţĭ, ér nu ca de douĕ babe de când hucii, şi se mâncară în dinţĭ şi şĭ smulseră pĕrulŭ, de gândeai că suntŭ douĕ smeióice. Er feciorii când vĕdură că suntŭ înfierbêntate, de erau orbe de mâniă, porniră încetinelŭ, er după ce se depărtară merseră mai tare, sĕ nu le mai vedă; care a fostŭ mai tare? care pe care a învinsŭ? nu potŭ sĕ vĕ spunŭ, că nu sciu; sciu insĕ că voinicii au mersŭ aţă acasă la mama lui Pipĕruşŭ Petre Şepte anĭ nu fusese Pipĕruşŭ Petre acasă, şepte anĭ nu lŭ vĕdură fraţii şi sora şi nemurile şi sătenii, şi totuşĭ ilŭ cunoscŭ, care cum ilŭ vĕdu.

Florica, sora lui Pipĕruşŭ Petru, nu era încă măritată, se ţinuse de vorba ce i-o dăduse frate-sĕu la plecare.

Şi era mândră Florica, mândră ca o schinteuţă de câmpŭ, şi cum o vĕdu Florea' - infloritulŭ, dise către frate-sĕu de cruce:

— Asta ţi-e sora, frate?

— Asta.

— Décă ţĭ-e asta sora, şi décă vré, eu chiar adĭ mĕ cununŭ cu ea.

Şi Florica a vrutŭ, fraţii şi mă-sa încă n'au disŭ ba, apoi au trasŭ o nuntă românescă, care a ţinutŭ 2 sĕptĕmânĭ, şi după ce s'a gătatŭ nunta şĭ-a luatŭ Florea înfloritulŭ nevasta şi s'a cam mai dusŭ cu ea şi cu Pipĕruşŭ Petru in ţera lui, unde aştepta Ilena Cosinteana, nevasta lui Pipĕruşŭ.

Când s'au vĕdutŭ aceste douĕ cumnate la olaltă, multŭ s'au bucuratŭ, ér bărbaţii lorŭ se bucurau şi ei de bucuria lorŭ, er florile din câmpulŭ înfloritŭ se bucurau şi ele impreună cu cele douĕ părechĭ vesele. Dér şi eu mĕ bucurŭ că v'am pututŭ spune povestea până'n capĕtŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Februariu st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5% . . .	97 85
Rentă de hârtiă 5% . .	87 60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	— —
Bonurĭ rurale ungare . .	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 —
Bonurĭ croato-slavone . .	104 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	120 50
Renta de hârtiă austriacă	78 20
Renta de arg. austr. . .	78 20
Renta de aurŭ austr. . .	105 15
Losurile din 1860 . . .	132.75
Acţiunile băncei austro-ungare	847 —
Act. băncei de creditŭ ung.	282.—
Act. băncei de creditŭ austr.	273.30
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	6 03
Napoleon-d'orĭ	10.12
Mărcĭ 100 imp. germ. . .	62 80
Londra 10 Livres sterlinge	128.35

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 10 Februarie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%).	90—	91—
Renta rom. amort. (5%	91 —	92—
» convert. (6%)	84—	85—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	37—
Credit fonc. rural (7%)	98½	100—
» „ „ (5%)	83—	84—
» » urban (7%)	97—	98—
» » » (6%)	90½	91½
» » » (5%)	80—	81—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	18.50	19.50
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.00	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 24 Februariu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argint românesc	»	8.42	»	8.44
Napoleon-d'orĭ	»	10.05	»	10 09
Lire turcescĭ	»	11.44	»	11.48
Imperialĭ	»	10.44	»	10.48
Galbenĭ	»	5.95	»	6.07
Scrisurile fonc. »Albina» . .	»	101.—	»	102.- -
Ruble Rusescĭ	»	116.—	»	117.—
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 29/1887.

CONCURSŬ.

Devenindŭ în vacanţă următórele stipendii şi anume:

A. 1. Unŭ stipendiu de 50 fl. pe anŭ din fundaţiunea anonimă „Dobâca" destinatŭ pentru unŭ gimnasistŭ născ. în fostulŭ com. alŭ Dobâcei.

2. Unŭ stipendiu de 40 fl. pe anŭ din fundaţiunea „Radu M. Riureanŭ" pentru studenţĭ la gimnasiu.

3. Unŭ stipendiu de 60 fl. pe anŭ din fundaţiunea „Galliana" pentru studenţĭ de gimnasiu.

Mai departe fiindŭ vacante următórele:

B. 4) Unŭ ajutorŭ de 60 fl. pe anŭ, pentru tinerĭ sau tinere, ce ar voi sĕ înveţe la vre-unŭ institutŭ séu corporaţiune industrială din patriă vre una din meseriile: ţesutulŭ de pânzeturĭ, covórĕ, părţĭ de îmbrăcăminte pe rĕsbóie mai perfecţionate séu cusătură de albiturĭ, broderii séu croitoria superióră de dame séu bărbaţĭ, séu arta orologeriei, juvaergiariei (argintăriei) séu a farmaciei.

5. Unŭ ajutorŭ de 20 fl. pe anŭ din fundaţiunea „Tofaleană," pentru tinerĭ descendenţĭ din vre-o familie de ale fostei comune „Tofalău," carĭ ar voi sĕ înveţe vre-o meseriă óre-care.

6. 16 ajutóre à 25 fl. pe anŭ, menite pentru tinerĭ românĭ, carĭ voescŭ a învĕţa vre-o meseriă, dér mai cu sémă: rotăria, lemnăria (bărdăşia) făurăria, măsăria (têmplăria) cismăria, pălărieria, curelăria, şelăria, maşinăria agricolă.

Prin acésta se escrie concursu.

Cererile au a se înainta comitetului *Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului română* în Sibiiu **pana la 1 Aprilie st. n. 1887.** Cererile întrate mai târḑiu nu se vorŭ considera.

Aspiranţii la vre-unulŭ din stipendiile amintite sub A. 1—3 au sĕ acludă la suplicele lorŭ:

a) Carte de botezŭ în originalŭ séu în copiă legalisată. *b)* Testimoniu scolasticŭ de pe sem. I. alŭ anului scol. curgĕtorŭ. *c)* Atestatŭ de frecuentare dela direcţiunea institutului, în care cercetéză scóla de presentŭ. *d)* Atestatŭ de paupertate séu de orfanŭ, décă concur. e orfanŭ.

Conformŭ literilorŭ fundaţionale, la obţinerea stipendiului de sub 3. din fundaţiunea „Galliană", ceteris paribus va avé preferinţă acela dintre concurenţĭ, carele va dovedi, că se trage din familia fundatorului şi anume din familia „Popŭ şi Antona." Suplicanţii la vre-unulŭ din ajutórele amintite sub B. 4—6 au sĕ presente următórele documente:

a) Atestatŭ de botezŭ în originalŭ séu în copiă legalisată. *b)* Testimoniu scol. de celŭ puţinŭ 4 clase elementare. *c)* Atestatŭ, că se află deja lucrândŭ la vre unŭ măestru séu corporaţiune, şi cu ce succesŭ.

Aspiranţii la ajutórele de sub 5 şi 6 vorŭ avé sĕ aştérnă în originalŭ séu în copiă legalisată şi contractulŭ încheiatŭ cu măestrulŭ conformŭ §. 61. alŭ legei industriale (art. leg. XVII. 1884)

d) Atestatŭ de moralitate dela autoritatea competentă locală.

e) Adeverinţă dela părinţĭ séu tutorĭ, că suntŭ decişĭ a lăsa pe fiii séu pupilii lorŭ la învĕţătură până se vorŭ perfecţiona pe deplinŭ.

Din şedinţa comitetului Associaţiunei transilvane, pentru literatura română şi cultura poporului românŭ ţinuta la

Sibiiu, în 1 Ianuarie 1887. 1—3

Iacobu Bologa, v.-preşedinte. **Dr. I. Crişianŭ**, secretarŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persone	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişora (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.[illegible]	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.5[illegible]	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clusiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.0[illegible]
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.5[illegible]
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.2[illegible]
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10 05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6 05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenu de pers.	Tren accelerat	Trenu omnibus	Trenu de persone	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7 38	9.34	[illegible]
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2 17	--
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	--
Rév	—	8.04	11.38	3.24	--
Bratca	—	—	12.18	3.47	--
Bucia	—	—	12.54	4 07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4 36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	-
Cluşiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1 20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiaşu	[illegible]	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 3[illegible]	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2 48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.3[illegible]	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	--	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealu (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	--

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8 42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7 18	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12 42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ